

Complexnummer: 520257

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Het Ross

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

520258, 520259, 520260, 520261, 520262

Woonplaats

Laren

Gemeente

Lochem

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Rossweg 14, 7245 NK te Laren

Complexomschrijving

Omschrijving complex:

De buitenplaats 't Ross ligt in het agrarisch gebied enkele kilometers ten zuiden van Laren, en bestaat uit een in de 19e eeuw aangelegd park in landschapsstijl, waarin een landhuis in eclectische stijl uit de late 19e eeuw, een koetshuis en een schuur van oudere datum en een moestuin op ovale plattegrond, gedeeltelijk omgeven door een tuinmuur, wellicht daterend uit de late 18e eeuw. Vanuit het huis zijn er gezichten in verschillende richtingen, o.a. over de twee vijvers die ten westen en ten zuidoosten van het huis liggen; een deel van de Rossweg fungeert als de zichtlaan vanuit de hoofdingang van het huis; in het park staan fraaie oude bomen en boomgroepen. Aan de noordzijde wordt het complex begrensd door de Rossweg, in het oosten door de Dochterenseweg; aan de andere zijden is het complex omgeven door agrarisch gebied. De historische buitenplaats 't Ross omvat de volgende onderdelen: HUIS (onderdeel 1), PARKAANLEG (onderdeel 2), KOETSHUIS (onderdeel 3), SCHUUR (onderdeel 4) en TUINMUUR en KOUDE BAKKEN (onderdeel 5).

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgeving van het complex alsmede de aanduiding der onderdelen aangegeven.

Waardering

De historische buitenplaats 't Ross is van algemeen cultuurhistorisch belang:

- vanwege de fraaie landschappelijke inbedding van het park in het agrarische landschap;
- vanwege de gezichten vanuit het huis in dit landschap; zeer bijzonder is de ovale vorm van de moestuin.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520258

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 december 2002
Kadaster deel/nr 82958/188

Woonplaats* Laren
Gemeente* Lochem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Laren
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Lochem
Sectie* AA
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 191

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1; HUIS; XIXd.

Neo-renaïssancestijl; blokvormig gebouw op rechthoekige plattegrond; twee bouwlagen onder laag omlopend schilddak met lichthellend middenvlak en vier hoekschoorstenen; dekking met grijze lei; mogelijk zijn de kelders en een deel van het opgaand muurwerk in de noordwesthoek van het gebouw van oudere datum; baksteen met gecementeerde speklagen; thans is het gebouw witgeschilderd, hetgeen niet oorspronkelijk is; symmetrische voorgevel (oost) van vijf traveeën; ingangspartij met half rond bovenlicht in risalerende middentravee; tweeruits ramen met dorpel op ong. tweederde van de hoogte; parterreramen met sluit- en hoekstenen; ramen op verdieping met driehoeksfronton; boven middenrisaliet een niet originele dakkapel; daarachter, in het dakvlak, een vierkant klokkeorentje met geknikt tentdakje; zijgevels van vijf traveeën met dezelfde ramen; noordelijke zijgevel met niet te beschermen aanbouwsels uit de jaren 60 en 70 van de 20e eeuw; achtergevel met onregelmatige gevelindeling en aanbouwsels als aan noordgevel; in ouder muurgedeelte op parterre een originele ingang in L. XVI-stijl met rijkgestoken deur in hoofdgestel met kroonlijst op consoles, XVIII d.; onder de gootlijst in het midden van de gevel een rond raam zonder roedenverdeling. Inwendig o.m.: hall en middengang met lambrisering en vloer van grote platen wit marmer; rechter zijkamer met rijke eiken betimmeringen in renaissance-stijl; in linker achterkamer een geaderde witmarmeren L. XV schoorsteenmantel.

Waardering

HUIS is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de forse eclectische architectuur;
- als landschappelijk-visueel middelpunt van de parkaanleg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Monumentnummer*: 520259

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 december 2002
Kadaster deel/nr	82958/194

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Laren	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Laren	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Lochem	AB			92
Lochem	AA			191
Lochem	AB			95

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2: PARKAANLEG.

19e eeuwse landschappelijke aanleg, gecomponeerd vanuit het huis: er zijn belangrijke gezichten vanuit het huis in het park, maar ook daarbuiten tot in het agrarische landschap; de belangrijkste zichtas is het op de hoofdingang van het huis gerichte deel van de openbare en geasfalteerde Rossweg, die vanuit het oosten op de voorgevel van het huis gericht is; dit deel van de Rossweg heeft een breed profiel van grasbermen en jonge aanplant van beuken in driehoeksverband; tussen de voordeur en het Rosswegtracee ligt, in het verlengde van het nieuw ingerichte voorplein, een langgerekte wei, die gedeeltelijk door boomgroepen begrensd wordt; op dit moment wordt de zichtlaan vanuit het huis aan het oog onttrokken door opslag en verkeerd geplante bomen. Een tweede, smalle zichtlaan met enkele rijen beuk loopt vanaf één der twee poorten in de moestuinmuur (zie onderdeel 5), in het verlengde van de oostgevel van het huis, tot aan de Rossweg; dit laantje dateert uit de jaren 50 van de 20e eeuw; verder zijn er vanuit het huis nog twee andere gezichten op het omringende landschap: de ene is westwaarts gericht over de vijver en het gazon direct ten westen van het huis; de grillig gevormde vijver grenst op de zuidwesthoek aan een klein bosje met loof- en naaldhout; het gezicht wordt aan de noordzijde begrensd door een stuk bos, dat tot aan de Rossweg loopt; het andere gezicht is naar het zuiden gericht, gedeeltelijk over de andere, iets kleinere vijver, die direct ten zuidoosten van het huis ligt; ook aan deze vijver grenst een stukje parkbos, dat het voorplein aan de zuidzijde en het genoemde gezicht aan de oostzijde afsluit. N.B.: de beide vijvers waren vroeger met elkaar verbonden. Direct ten noorden van het huis bevindt zich de moestuin met een ovale plattegrond, XVIIIId; de noordelijke helft is omgeven door een muur (zie onderdeel 5), de zuidelijke helft door een beukenhaag. In het bosperceel langs de Rossweg ten noordoosten van het huis ligt de eigenlijke oprit naar het voorplein; er is geen duidelijke laanbeplanting; op het voorplein staan enkele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

monumentale solitaires, waaronder een rode beuk, een paardekastanje met afleggers en enkele eiken; aanplantingen uit de jaren 60 en 70 van de 20e eeuw zijn storend in de oorspronkelijke aanleg.

Waardering

PARKAANLEG is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de geraffineerde wijze van inbedding in het omringende landschap;
- vanwege de landschappelijk-visuele waarden;
- vanwege de ovale moestuinplattegrond.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 520260

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 december 2002
Kadaster deel/nr 82958/198

Woonplaats* Laren
Gemeente* Lochem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Laren
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Lochem
Sectie* AA
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 191

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: KOETSHUIS, ca. 1800.

Aan het voorplein ten noordoosten van het huis; in 1999 ingrijpend gerestaureerd en verbouwd tot woonhuis; bakstenen gebouw van één bouwlaag op L-plattegrond onder afgeplat schilddak met grijze kruispannen en nieuwe dakkapellen; symmetrische voorgevel met ronde koetsingang en ter weerszijden een zeslichts venster; andere gevels met onregelmatige en aan de nieuwe functie aangepaste indeling.

Waardering

KOETSHUIS is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de cultuurhistorische en toenmalige functionele waarden;
- als compositorisch onderdeel van de aanleg van het complex.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Bijgebouwen kastelen enz.
Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520261

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 december 2002
Kadaster deel/nr	82959/2

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Laren	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Laren	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Lochem	AA			191

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 4: SCHUUR, XIXb-c.

Naast de moestuinmuur ten noordwesten van het huis; bakstenen schuur op rechthoekige plattegrond onder wolfsdak met grijze pannen, in 1999 gerestaureerd; inrijdeuren met ter weerszijden een klein venster en koestaldeurtjes; westgevel geheel vernieuwd.

Waardering

SCHUUR is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de cultuurhistorische en functionele waarden;
- als bouwkundig-visueel onderdeel van het complex.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520262

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 december 2002
Kadaster deel/nr	82959/10

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Laren	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Laren	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Lochem	AA			191

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: TUINMUUR en KOUDE BAKKEN, ca. 1800.

Bijna de helft van de ovale moestuin wordt aan de noord- en de noordwest begrensd door een bakstenen muur, die tot bijna aan het koetshuis doorloopt; de met een iets schuin geplaatste rollaag gedekte muur is geleed door pilasters; in de muur zijn twee openingen geflankeerd door pijlers; de oostelijke, relatief jonge doorgang heeft kruispijlers gedekt met hardstenen platen; in het verlengde van deze doorgang ligt de korte beukenlaan naar de Rossweg; de westelijke doorgang ligt schuin tegenover de schuur; vierkante pijlers, eveneens met hardstenen afdekplaten; ten westen van deze doorgang bevinden zich de restanten van een druivenkas: de bakstenen fundering en de westelijke zijmuur; ten oosten van de kasrestanten liggen vier bakstenen koude bakken.

Waardering

TUINMUUR en KOUDE BAKKEN zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de bijzondere plattegrond van de moestuin, en -daaraan gekoppeld- de vorm van de muur;
- vanwege de cultuurhistorische en ornamentale waarden;
- als functioneel onderdeel van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument